

а ако се съди по вървежа на Тимурташовитѣ побѣди по тая посока, турцитѣ ще сѫ дошли направо отъ Одринъ, и по пътя отъ тамъ за Ямболъ, сѫ взели крѣпостта Къзълъ-Агачъ, която, както ще се види отъ хорографията на юго-източна България, по-рано е носѣла чисто българско име: però l'anno 768 fù preso, e soggiogato il paese di Chisil-Agac, prestando ubidienza, e facendosi tribatarij gl'infedeli di quello. Тукъ не се посочва ефективна българска отбрана. При неявяването на помощъ отъ околнитѣ гарнизони или на войска водена отъ царь прѣзъ източния Балканъ, българската крѣпость при Къзълъ-Агачъ трѣбало, слѣдъ самостоенъ опитъ къмъ защита, да се прѣдаде. Че българитѣ тукъ сѫ оказали съпротивление се вижда отъ обстоятелството, че крѣпостта е била разсипана, а върху развалинитѣ й се заправя турско заселище съ име Енидже Къзълъ-Агачъ (Новъ Къзълъ-Агачъ; Къзълъ-Агачъ значи буквально: червено дѣрво, отъ туй, че тукъ е имало станционенъ стълбъ, съ съотвѣтния цвѣтъ, на пътя отъ Одринъ за Ямболъ, дѣто по-рано се е намирала римска станция. Ср. термина агачъ въ номенклатурнитѣ имена: Деде-Агачъ, Девлетли Агачъ, Бозъ Агачъ и т. н.)¹⁾.

Слѣдъ падането на Къзълъ-Агачъ идва редъ и на крѣпостния градъ надъ него — Ямболъ: onde Timurtas beg sen'andò senza indugio verso Ianmboli..., все въ сѫщата 1366 г. (прѣзъ лѣтото). Прѣвземането на Ямболъ не е било току тѣй лесно, въпрѣки голѣмия брой на турцитѣ. Градътъ е билъ обиколенъ отъ здрави стѣни и прѣставлявалъ добра крѣпость. Поне това се вижда отъ развалинитѣ, които х. Калфа заварилъ тамъ прѣзъ XVII-то столѣтие и отъ голѣмoto съпротивление, което Тимурташъ срѣшналъ при обсадата. Турцитѣ срѣщу Ямболъ (*i soldati fedeli, guerrieri fedeli*) били въ голѣмъ брой. Българитѣ (*infedeli*), само слѣдъ като видѣли множеството турски сили (*vedendo la gran forza e potenza de'Guerrieri Fedeli*) и поради други неблагоприятни обстоятелства, слѣдъ от-

¹⁾ На старото мѣсто на Къзълъ-Агачъ е имало тракийско заселище съ име Orudiza, което прѣзъ римско врѣме, поради пристроената къмъ него крѣпость, се нарича *Orudiza ad Burgum* (по даннитѣ на римскитѣ итинерери).